

EUROOPA KOHTU OTSUS

22. juuni 1989*

Riiklikud ehitustöölepingud – Põhjendamatuult soodsad hinnapakumised – Direktiivide vahetu mõju haldusorganitele

[...]

Kohtuasjas 103/88,

mille esemeks on Euroopa Kohtule EMÜ asutamislepingu artikli 177 alusel esitatud Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia (Lombardia maakonna halduskohus) eelotsusetaotlus nimetatud kohtus pooleliolevas menetluses järgmiste poolte vahel:

Fratelli Costanzo SpA, Itaalia äriühing, registrijärgne asukoht Misterbianco,

ja

Commune de Milan,

eelotsuse tegemiseks nõukogu 26. juuli 1971. aasta direktiivi 71/305/EMÜ, millega kooskõlastatakse riiklike ehitustöölepingute sõlmimise kord (EÜT L 185, lk 5), artikli 29 lõike 5 ning EMÜ asutamislepingu artikli 189 tõlgendamise kohta,

EUROOPA KOHUS

koosseisus: president O. Due, kodade esimehed R. Joliet ja F. Grévisse, kohtunikud Sir Gordon Slynn, G. F. Mancini, F. A. Schockweiler ja J. C. Moitinho de Almeida,

kohtujurist: C. O. Lenz,

kohtusekretär: vanemametnik H. A. Rühl,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

- Fratelli Costanzo SpA, põhikohtuasja hageja, esindajad: kirjalikus menetluses avvocato L. Acquarone, avvocato M. Ali, avvocato F. P. Pugliese, avvocato M. Annoni ja avvocato G. Ciampoli ning suulises menetluses avvocato L. Acquarone,
- Commune de Milan, kostja põhikohtuasjas, esindajad: kirjalikus menetluses avvocato P.

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

Marchese, avvocato C. Lopopolo ja avvocato S. Ammendola ning suulises meneltuses avvocato P. Marchese,

- Impresa Ing. Lodigiani SpA, menetlusse astuja põhikohtuasjas, esindajad: kirjalikus menetluses avvocato E. Zauli ja avvocato G. Pericu ning suulises menetluses avvocato G. Pericu,
- Hispaania Kuningriigi valitsus, esindajad: kirjalikus menetluses J. Conde de Saro ja R. Silva de Lapuerta ning suulises menetluses R. Silva de Lapuerta,
- Itaalia Vabariigi valitsus, esindaja: välisministeeriumi õigustalituse juhataja professor L. Ferrari Bravo, keda abistas avvocato dello stato I. M. Braguglia,
- Euroopa Ühenduste Komisjon, esindaja: nii kirjalikus kui suulises menetluses õigustalituse ametnik G. Berardis,

kuulanud ära suuliseks menetluseks koostatud ettekande,

kuulanud 7. märtsi 1989. aasta istungil ära poolte kohtukõned,

kuulanud 25. aprilli 1989. aasta istungil ära kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

Põhjendused

1. Oma 16. detsembri 1987. aasta otsusega, mis saabus Euroopa Kohtusse 30. märtsil 1988. aastal, esitas Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia EMÜ asutamislepingu artikli 177 alusel mitu eelotsuseküsimust nõukogu 26. juuli 1971. aasta direktiivi 71/305/EMÜ, riiklike ehitustöölepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta (EÜT 1971, L 185, lk 5) artikli 29 lõike 5 ning EMÜ asutamislepingu artikli 189 tõlgendamise kohta.

2. Küsimused tekkisid seoses põhikohtuasja hageja, Fratelli Costanzo SpA (edaspidi „Costanzo“), esitatud taotlusega Giunta municipale de Milan (munitsipaalvalitsus) otsuse tühistamiseks, millega lükati tagasi Costanzo esitatud pakkumine riiklike ehitustöölepingutega seotud pakkumismenetluses ja sõlmiti kõnealune leping Impresa Ing. Lodigiani SpA-ga (edaspidi „Lodigiani“).

3. Nõukogu direktiivi 71/305/EMÜ artikli 29 lõige 5 sätestab, et:

“Kui teatava lepingu puhul, võrreldes kõnealuse tehinguga, on pakkumiste hinnad ilmselgelt ebaharilikult soodsad, siis peab ametiasutus, kes lepinguid sõlmib, pakkumise üksikasjadega lähemalt tutvuma, enne kui ta otsustab, kellega leping sõlmitakse. Selgunud asjaolusid tuleb otsuse tegemisel arvesse võtta.

Selleks palub ametiasutus pakkujal esitada vajalikke seletusi ja vajadusel osutab ametiasutus seletuse nendele punktidele, mida ta vastuvõetamatuks peab.

Kui lepinguga seotud dokumentides nähakse ette lepingu sõlmimine kõige soodsama hinna

pakkujaga, siis peab hankelepinguid sõlmiv ametiasutus liiga soodsa hinnaga pakkumiste tagasilükkamise otsust nõukogu 26. juuli 1971. aasta otsusega loodud nõuandekomiteele põhjendama.”

4. Itaalia rakendas direktiivi 71/305 artikli 29 lõiget 5 8. augustil 1977 vastu võetud seaduse nr 584 artikli 24 kolmandas lõigus (Gazzetta ufficiale della Repubblica italiana, edaspidi „GURI”, nr 232, 26.08.1977, lk 6272), kus riiklike ehitustöölepingute sõlmimise korda muudeti vastavalt Euroopa Majandusühenduse direktiividele. See säte on sõnastatud järgnevalt:

“Kui teatava lepingu puhul on pakkumishinnad kõnealuse tehinguga võrreldes ebaharilikult soodsad, siis ametiasutus, pärast seda, kui ta on palunud pakkujal esitada vajalikke seletusi ja osutanud vajadusel nendele punktidele, mida ta vastuvõetamatuks peab, ning tutvunud täpsemalt pakkumise üksikasjadega, võib tunnistada sobimatud pakkumised kõlbmatuks; kui sellisel juhul on pakkumiskutses ette nähtud, et lepingusõlmimise kriteeriumiks on soodsaim pakkumishind, siis on ametiasutus kohustatud teavitama pakkumise tagasilükkamisest ja selle põhjustest Riiklike ehitustööde ministeeriumile, kelle kohustuseks on see informatsioon edasi saata Euroopa Majandusühenduse riiklike ehitustöölepingute nõuandekomiteele käesoleva seaduse artikli 6 esimeses lõigus kehtestatud ajavahemiku jooksul.”

5. Pärast seda võttis Itaalia valitsus 1987. aastal järjest vastu kolm dekreetseadust, millega muutis ajutiselt seaduse nr 584 artikli 24 kolmandat lõiku (25. mai 1987. aasta dekreetseadus nr 206, GURI nr 120, 26.5.1987, lk 5; 27. juuli 1987. aasta dekreetseadus nr 302, GURI nr 174, 28.7.1987, lk 3; ja 25. septembri 1987. aasta dekreetseadus nr 393, GURI nr 225, 26.9.1987, lk 3).

6. Kõik kolm dekreetseadust sisaldavad artiklit 4, millel on järgnev identne sõnastus:

“Riiklike ehitustöölepingute sõlmimise menetluskorra kiirendamiseks, alates selle dekreetseaduse jõustumiskuupäevast kaheaastaseks perioodiks, loetakse 8. augusti 1977. aasta artikli 24 kolmanda lõigu mõistes ebaharilikeks pakkumisteks need pakkumised, milles pakutud soodustus on suurem, kui pakkumiskutses märgitud protsendi võrra suurendatud, vastuvõetud pakkumiste keskmine protsentuaalne kõrvalekalle, ja need jäetakse pakkumismenetlusest välja.”

7. Dekreetseadused aegusid, sest neid ei muudetud Itaalia põhiseaduses ette nähtud perioodi jooksul seadusteks. Siiski, järgnenud seadus sätestas, et nende alusel vastu võetud õiguslikud meetmed jäävad jõusse (25. novembri 1987. aasta seadus nr 478 artikkel 1 lõige 2, GURI nr 277, 26.11.1987, lk 3).

8. Valmistudes 1990. aastal Itaalias toimuvaks jalgpalli maailmameistrivõistluseks, esitas Commune de Milan piiratud osalusega pakkumiskutsed jalgpallistaadioni ümberehitamiseks. Lepingusõlmimise kriteeriumiks valiti soodsaim pakkumishind.

9. Pakkumiskutses märgiti, et vastavalt 25. mai 1987. aasta dekreetseaduse nr 206 artiklile 4 loetakse ebaharilikult soodsateks ja seega pakkumismenetlusest väljaarvatavateks need pakkumised, kus pakkumishinda on võrreldes töödele kehtestatud põhihinnaga tõstetud summa võrra, mis on üle 10 protsendi väiksem kõikides pakkumismenetluse vastu võetud pakkumistes esitatud põhihinna tõstmise keskmisest protsendist.

10. Keskmiselt ületasid esitatud pakkumised tööle kinnitatud põhihinda 19,48% võrra. Vastavalt pakkumiskutsele lükati kõik pakkumised, mis ei ületanud põhihinda vähemalt 9,48% võrra, automaatselt tagasi.

11. Costanzo esitatud pakkumine oli soodsam kui põhihind. Pakkumiskutses nimetatud dekreetseaduse asendanud 25. septembri 1987. aasta dekreetseaduse nr 393 artikli 4 kohaselt

otsustas Giunta municipale de Milan 6. oktoobril 1987. aastal Costanzo pakkumismenetlusest eemaldada ja sõlmida lepingu Lodigaiiaga, kelle esitanud pakkumine oli pakkumiskutses esitatud tingimustega vastavuses olevatest pakkumistest kõige soodsam.

12. Costanzo vaidlustas selle otsuse Tribunale amministrativo regionale per la Lombardias, väites muuhulgas, et otsus oli ebaseaduslik, kuna põhines dekreetseadusel, mis polnud kooskõlas nõukogu direktiivi 71/305 artikli 29 lõikega 5.

13. Siseriiklik kohus esitas seetõttu Euroopa Kohtule eelotsuse tegemiseks järgmised küsimused:

“A – Arvestades, et EMÜ asutamislepingu artikli 189 kohaselt võib direktiivi sätte olla siduv “saavutatava tulemuse seisukohalt” (edaspidi “tulemussäte”) või, lisaks, olla seotud tulemuse saavutamiseks vajaliku “vormi ja meetoditega”(edaspidi “säte vormi ja meetodite kohta”), siis kas nõukogu 26. juuli 1971. aasta direktiivi 71/305 artikli 29 lõikes 5 sisalduv reegel (mis kehtestab, et kui pakkumine on ilmselgelt ebaharilikult soodus, siis peab ametiasutus „lähemalt tutvuma pakkumise üksikasjadega” ja nõudma, et pakkuja esitaks vajalikud seletused ja osutama nendele seletuse punktidele, mida ta vastuvõetamatuks peab) on “tulemussäte” ja seega selline säte, mille Itaalia Vabariik pidi ilma sisulisi muudatusi tegemata “üle võtma” (seda reeglit 8. augusti 1977. aasta seaduse nr 584 artikli 24 kolmandas lõigus ei järgitud) või on see “säte vormi ja meetodite kohta”, millisel juhul Itaalia Vabariik võis sätestatust kõrvale kalduda, kehtestades, et kui pakkumine on ebaharilikult soodus, siis tuleb pakkumine automaatselt pakkumismenetlusest tagasi lükata, ilma et “tutvutaks lähemalt pakkumise üksikasjadega” ja ilma et pakkujalt palutaks “seletusi“ “ebahariliku pakkumise” kohta?

B – Kui vastus küsimusele A on eitav (ehk kui nõukogu direktiivi 71/305/EMÜ artikli 29 lõiget 5 tuleb pidada “sätteks vormi ja meetodite kohta”):

B –1. Kas Itaalia Vabariigil oli (pärast eelpool nimetatud sätte “ülevõtmist” 8. augusti 1977. aasta seadusega nr 584, ilma muutmata oluliselt selle sisu ebaharilikult soodsate hindadega pakkumiste menetlemisega seoses) volitus muuta siseriiklikku rakendussätet? Täpsemalt, kas 25. mai 1987. aasta dekreetseaduses nr 206, 27. juuli 1987. aasta dekreetseaduses nr 302 ja 25. septembri 1987. aasta dekreetseaduses nr 393 sisalduv artikkel 4 sai muuta 8. augusti 1977. aasta seaduse nr 584 artiklit 24?

B – 2 Kas need (identselt sõnastatud) eespool nimetatud dekreetseaduste artiklid (artikkel 4) võisid muuta nõukogu direktiivi 71/305/EMÜ artikli 29 lõiget 5, nagu seda rakendati 8. augusti 1977. aasta seadusega nr 584, ilma sellise muutmise põhjust selgelt väljendamata, arvestades seda, et põhjuste märkimine – mille väljendamine on ühenduse õigusaktide puhul kohustuslik (vt EMÜ asutamislepingu artiklit 190) – näib olevat kohustuslik ka siseriiklike õigusaktide puhul, millega rakendatakse ühenduse sätteid (ja mis on seega “teisene” õigusakt ning millele, kui puuduvad vastupidist tõendavad andmed, kehtib sama reegel, mis nõuab “esmastel” õigusaktidel põhjuste esitamist)?

C – Kas nõukogu direktiivi 71/305/EMÜ artikli 29 lõike 5 ja järgnevate sätete vahel on vastuolu:

a) 8. augusti 1977. aasta seaduse nr 584 artikli 24 kolmanda lõiguga (mis viitab “ebaharilikult soodsatele” pakkumistele, samas kui direktiiv on seotud pakkumistega, mis on “ilmselgelt” ebaharilikult soodsad ja sätestab üksikasjade uurimise korra ainult “ilmselgete” kõrvalekallete puhul);

b) 25. mai 1987. aasta dekreetseaduses nr 206, 27. juuli 1987. aasta dekreetseaduses nr 302 ja 25. septembri 1987. aasta dekreetseaduses nr 393 sisalduva artikliga 4 (kus, vastupidiselt direktiivi artikli 29 lõikele 5, ei anta võimalust pakkumise üksikasjade uurimiseks või asjaga seotud isikult selgituste nõudmiseks; veelgi enam, eespool nimetatud dekreetseadused ei viita “ilmselgelt” ebaharilikele pakkumistele ja näivad selles suhtes olevat õigustühised, nagu ka 8. augusti 1977. aasta seadus nr 584)?

D – Kui kohus otsustab, et eelpool nimetatud Itaalia õigusaktide sätted on vastuolus nõukogu direktiivi 71/305/EMÜ artikli 29 lõikega 5, siis kas munitsipaalvalitsus oli pädev või kohustatud eirama neid siseriiklike sätteid, mis olid eespool nimetatud ühenduse sätetega vastuolus (vajadusel konsulteerima keskametivõimudega) või on selline volitus või kohustus ainult siseriiklikel kohtutel?”

14. Täpsemad andmed põhikohtuasja faktiliste asjaolude, asjaomaste sätete, menetluse käigu ning Euroopa Kohtule esitatud kirjalike märkuste kohta on esitatud suuliseks menetluseks koostatud ettekandes ning edaspidi mainitakse või käsitletakse neid niivõrd, kui see on vajalik Euroopa Kohtu põhjenduste selgitamiseks.

Kolmanda küsimuse teine osa ja esimene küsimus

15. Kolmanda küsimuse teises osas soovib Tribunale amministrativo regionale sisuliselt teada, kas nõukogu direktiivi 71/305 artikli 29 lõige 5 keelab liikmesriikidel rakendada sätteid, mis nõuavad, et riiklike ehitustöölepingute pakkumismenetlustest arvatakse automaatselt välja teatud pakkumised ja mis määratakse kindlaks matemaatiliste kriteeriumite alusel, mitte ei lasta lepingut sõlmival ametiasutustel viia läbi direktiivis ette nähtud uurimismenetlust, milles antakse pakkujale võimalus esitada selgitusi. Esimese küsimusega tahab siseriiklik kohus teada saada, kas liikmesriigid võivad nõukogu direktiivi 71/305 rakendamisel kalduda olulisel määral kõrvale selle direktiivi artikli 29 lõikest 5.

16. Kolmanda küsimuse teise osa suhtes tuleb märkida, et direktiivi 71/305 artikli 29 lõige 5 nõuab, et lepingut sõlmiv ametiasutus peab tutvuma ilmselgelt ebaharilikult soodsa pakkumise üksikasjadega ja selleks on ametiasutus kohustatud pakkujalt nõudma vajalikke seletusi. Artikli 29 lõige 5 nõuab ka, et lepingut sõlmiv ametiasutus peab vajalikel juhtudel osutama nendele selgituste osadele, mida ta peab vastuvõetamatuks. Kui lepingusõlmimise kriteeriumiks on soodsaim hinnapakumine, siis peab hankelepinguid sõlmiv ametiasutus liiga soodsa hinnaga pakkumiste tagasilükkamise otsust nõukogu 26. juuli 1971. aasta otsusega (EÜT L 185, 16.8.1971, lk 15) loodud nõuandekomiteele põhjendama.

17. Commune de Milan ja Itaalia valitsus väidavad, et artikli 29 lõike 5 eesmärgiga on kooskõlas, kui sätestatud uurimismenetlus, mis näeb ette võimaluse pakkujal oma seisukohad esitada, asendatakse matemaatilise kriteeriumiga, mille alusel vastavad pakkumised menetlusest eemaldatakse. Nad juhivad tähelepanu sellele, et selle sätte eesmärgiks on, nagu kohus sedastas oma 10. veebruari 1982. aasta otsusega kohtuasjas *78/81 Transporoute v Minister for Public Works* (1982), EKL 417, 428. punkt, kaitsta pakkujaid lepinguid sõlmiva ametiasutuse omavoli eest. Matemaatiline kriteerium, mille alusel pakkumine tagasi lükatakse, annab selle vastu täieliku kaitse. Lisaks võtab selle kriteeriumi rakendamine vähem aega, kui direktiiviga antud menetluskord.

18. Selle argumendiga ei saa nõustuda. Pakkumiste tagasilükkamine matemaatilise kriteeriumi

alusel võtab erakordselt soodsa pakkumise esitanud pakkujatelt võimaluse tõendada, et need pakkumised on tõesed. Sellise kriteeriumi rakendamine on vastuolus direktiivi 71/305 eesmärgiga soodustada tõhusat konkurentsi riigihankelepingute valdkonnas.

19. Seega tuleb kolmanda küsimuse teisele osale vastata nii, et nõukogu direktiivi 71/305 artikli 29 lõige 5 keelab liikmesriikidel vastu võtmast sätteid, millega nähakse ette, et teatud matemaatiliste kriteeriumite järgi kindlaksmääratud pakkumised arvatakse automaatselt riiklike ehitustöölepingute sõlmimismenetlusest välja, selle asemel, et kohustada lepingut sõlmivat ametiasutust rakendama direktiivis kehtestatud menetluskorda, kus pakkujale antakse võimalus esitada selgitusi.

20. Esimese küsimusega seoses tuleb märkida, et nõukogu sätestas direktiivi 71/305 artikli 29 lõikes 5 täpse ja üksikasjaliku menetluskorra selliste pakkumiste läbivaatamiseks, mis näivad ebaharilikult soodsad just selleks, et pakkujad, kes esitavad erakordselt soodsaid pakkumisi, saaksid tõendada, et need pakkumised on tõesed. Kui liikmesriikidel oleks võimalik selle direktiivi artikli 29 lõike 5 rakendamisel sellest olulisel määral kõrvale kalduda, siis oleks kõnealune eesmärk ohustatud.

21. Järelikult tuleb esimesele küsimusele vastata, et liikmesriigid ei või nõukogu direktiivi 71/305 rakendamisel kalduda olulisel määral kõrvale selle direktiivi artikli 29 lõike 5 sätetest.

Teine küsimus

22. Teise küsimusega tahab siseriiklik kohus teada saada, kas pärast nõukogu direktiivi 71/305 artikli 29 lõike 5 rakendamist, ilma et sellest oleks olulisel määral kõrvale kaldutud, võivad liikmesriigid järgnevalt muuta siseriiklikke rakendussätteid, ja kui jah, siis kas nad peavad sellist muutmist põhjendama.

23. Siseriiklik kohus esitas selle küsimuse ainult selliseks juhuks, kui vastus esimesele küsimusele on, et liikmesriigid võivad direktiivi 71/305 artikli 29 lõiget 5 rakendades sellest olulisel määral kõrvale kalduda.

24. Arvestades esimesele küsimusele antud vastust, kaotab teine eelotsuseküsimus oma eseme.

Kolmanda küsimuse esimene pool

25. Kolmanda eelotsuseküsimuse esimese poolega tahab siseriiklik kohus teada saada, kas nõukogu direktiivi 71/305 artikli 29 lõige 5 lubab liikmesriikidel nõuda pakkumiste uurimist iga kord, kui need näivad ebaharilikult soodsad ja mitte ainult siis, kui need on ilmselgelt ebaharilikult soodsad.

26. Iga kord, kui lepingut sõlmiv ametiasutus kaalub pakkumise tagasilükkamist, sest see on tehingut arvestades ebaharilikult soodne, tuleb rakendada uurimismenetlust. Järelikult, ükskõik missugune selle menetluse algatamise künnis on, võivad pakkujad olla kindlad, et nende pakkumist ei tunnistata lepingu sõlmiseks kõlbmatuks ilma, et neile ei antaks kõigepealt võimalust tõendada, et nende pakkumine on tõeline.

27. Sellest tulenevalt peab kolmanda küsimuse esimesele poolele vastama, et nõukogu direktiivi 71/305 artikli 29 lõige 5 lubab liikmesriikidel nõuda ebaharilikult soodsatena näivate

pakkumiste, mitte ainult ilmselgelt ebaharilikult soodsate pakkumiste, uurimist.

Neljas küsimus

28. Neljanda küsimusega tahab siseriiklik kohus teada saada, kas haldusasutustele (kaasa arvatud munitsipaalvalitsustele) kehtib sama kohustus kui siseriiklikele kohtutele, rakendada nõukogu direktiivi 71/305 artikli 29 lõike 5 sätteid ja hoiduda rakendamast siseriikliku õiguse sätteid, mis on direktiivi sätetega vastuolus.

29. Kohus leidis oma 19. jaanuari 1982. aasta otsuses kohtuasjas 8/81 *Becker* (1982) EKL 53, 71. punkt) ja 26. veebruari 1986. aasta otsuses kohtuasjas 152/84 *Marshall* (1986) EKL 723, 748. punkt), et nii kaua, kui direktiivi sätted on nende sätete sisu silmas pidades tingimusteta ja piisavalt täpsed, võivad üksikisikud neile vaidluses riigi vastu toetuda nii juhul, kui riik on jätnud direktiivi siseriiklikku õigusesse ettenähtud tähtajal üle võtmata, kui ka juhul, kui direktiiv on üle võetud ebakorrektselt.

30. On oluline märkida, et põhjus, miks isik võib riiklikus kohtumenetluses eespool kirjeldatud olukorras toetuda direktiivi sätetele, on see, et nende sätete alusel tekkivad kohustused on kõikidele liikmesriikide ametivõimudele siduvad.

31. Veelgi enam, oleks vastuoluline otsustada, et isik võib siseriiklikus kohtus toimivas vaidluses haldusasutusega toetuda eespool täpsustatud tingimustele vastavatele direktiivi sätetele ja samas olla seisukohal, et nendel asutustel pole mingit kohustust rakendada direktiivi sätteid ja hoiduda rakendamast siseriikliku õiguse sätteid, mis on direktiivi sätetega vastuolus. Järelikult, kui need tingimused, millistel juhtudel on kohtupraktika kohaselt üksikisikul võimalik siseriiklikus kohtuvaidluses toetuda direktiivi sätetele, on täidetud, peavad kõik haldusorganid, kaasa arvatud detsentraliseeritud asutused nagu linnavalitsused, neid sätteid rakendama.

32. Direktiivi 71/305 artikli 29 lõike 5 suhtes ilmneb esimese küsimuse arutluskäigust, et see on tingimusteta ja piisavalt täpne, et üksikisikud võiks vaidluses riigiga siseriiklikus kohtus sellele toetuda. Seega võib üksikisik siseriiklikus kohtus sellele sätetele tugineda ja nagu eelpool toodust ilmneb, on kõik haldusorganid, kaasa arvatud detsentraliseeritud asutused nagu linnavalitsused, kohustatud neid rakendama.

33. Seega tuleb neljandale küsimusele vastata, et haldusasutustele, kaasa arvatud munitsipaalvalitsused, kehtib samasugune kohustus nagu siseriiklikule kohtule, rakendada nõukogu direktiivi 71/305 /EMÜ artikli 29 lõike 5 sätteid ja hoiduda rakendamast siseriikliku õiguse sätteid, mis on direktiivi sätetega vastuolus.

Kohtukulud

34. Euroopa Kohtule märkusi esitanud Hispaania valitsuse, Itaalia valitsuse ja Euroopa Ühenduste Komisjoni kohtukulusid ei hüvitata. Et põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus.

Esitatud põhjendustest lähtudes,

EUROOPA KOHUS

vastuseks küsimustele, mille talle oma 16. detsembri 1987. aasta otsusega esitas Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia, otsustab:

1. Nõukogu direktiivi 71/305 artikli 29 lõige 5 keelab liikmesriikidel vastu võtmast sätteid, millega nähakse ette, et teatud matemaatiliste kriteeriumite järgi kindlaksmääratud pakkumised arvatakse automaatselt riiklike ehitustöölepingute sõlmimismenetlusest välja, selle asemel, et kohustada lepingut sõlmivat ametiasutust rakendama direktiivis kehtestatud menetluskorda, kus pakkujale antakse võimalus esitada selgitusi.
2. Liikmesriigid ei või nõukogu direktiivi 71/305 rakendamisel kalduda olulisel määral kõrvale selle direktiivi artikli 29 lõike 5 sätetest.
3. Nõukogu direktiivi 71/305 artikli 29 lõige 5 lubab liikmesriikidel nõuda ebaharilikult soodsatena näivate pakkumiste, mitte ainult ilmselgelt ebaharilikult soodsate pakkumiste, uurimist.
4. Haldusasutustele, kaasa arvatud munitsipaalvalitsused, kehtib samasugune kohustus nagu siseriiklikule kohtule, rakendada nõukogu direktiivi 71/305 /EMÜ artikli 29 lõike 5 sätteid ja hoiduda rakendamast siseriikliku õiguse sätteid, mis on direktiivi sätetega vastuolus.

Due

Joliet

Grevisse

Slyn

Mancini

Schockweiler

Moitinho de Almeida

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 22. juunil 1989. aastal Luxembourgis.

Kohtusekretär

President

J.-G. Giraud

O. Due